

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

МАКЕДОНСКИ
ЦЕНТАР ЗА
ГРАФАНСКО
ОБРАЗОВАНИЕ

PROECTU AL USAID TI INTEGRATSIE INTERETNICĂ TU EDUCATSIA (PIIE)

TSI AGIUMSIM PĂNĂ TORĂ?

PIIE iaste initsiativă di patru anj cu buget di 5,2 di miliunj di dular cu cai sântu acătsate tute sculiur primare shi di mese tu Machedonie. Scupolu printsipal a PIIE iaste s-ănsănătushadză sensul shi s-asigureadză treninzi diferite shi sustsănire tehnică shi s-li initsieadză comitetile a sculiur, directorlji, dascalji shi administratsia ti sustsănire a integratsiiljei interetnică tu educatsia.

Tu proiectul, tu chirolu Yanar - Cirshar anlu 2013, iaste agiumtă aistă, ti cafi ună di paturle componenti cai sântu ligate anamisa sh-si adavgu.

INFORMARE A PUBLICĂLJEI SHI A COMUNITĂSLOR

- **Shidentse ti ändridzeare tu nalile shase comune di Faza 3** s-tsănură Cavdarsi, Coceani, Pärleap, Gostivarlji, Ohārda shi Scopia tu colaborare cu partner organizatsia di Tsentrul ti mushate arte "Multimedia" la cai s-prezantară activitätsle di proiectul shi ira adrate contracti ti sculiurle cai va s-lja parte tu treninzile shi odile ti lucru creative ti promotsie a diverzitatiljei culturală shi dialog multicultural.
- **Trenering ti educator ti ode ti lucru creative** ira realizate cu dcalj di aleptile shase sculiur di Faza 3 cu scupo s-adară capatsiteturle alor ti ändridzeare moduli shi condutsire cu 12 di ode ti lucru creative tsi urmeadză cu scularlji.
- **Ode ti lucru creative** ira implementate āncadru di aleptile shase sculiur tu nalile comune tu Faza 3, cu scupo adrare a capatsitetilor, lārdeare a shcerlor alor shi expertizi ti developare sh implementare a integratsiiljei interetnică pisti metodile creative shi agiundzerle.
- **Forum teatru debată** ira tsănută cu timlu ti PIIE, partner organizatsiile, reprezentantsă al USAID cum shi master trener intrats tu proiectul.

- **Furum teatru debate** ira tsănute cu dascalj-membri a timurlor ti integratsie sculară tu sculiurle primare shi di mese di mamulte comune tsi ira utilizată ca hālata ti discusie tu contextu ti integratsie multietnică tu educația.
- **Shas e treninzi ti adrare internent contsănr multimediale tu conctestu di integratsia multietnică tu educatsia (Tinir pitu mediumile)** tu colaboratsie cu IMM ira tsănute treninzi la cai loară parte cāti doi scular shi dascalj di sculiurle di mese di tu regionurle di Scopia, Cavdarsi, Pärleap, Coceani, Gostivarlji shi Ohārda. Aiste treninzi lā agiută a dascaljljor shi a scularlor s-developoadză expertizi ti ändridzeare internent contsănr multimediale pi tu cai va li promoveadză activitätsle a sculiurlor alor.
- **Deabte publitse** āncadru di activitatea "Debate ti integratsie tu sculiurle" ira tsănute tu cluburle ti debate tu sculiurle di mese di comunile Cumanova, Chicova, Shtip, Cear shi Struga tu cai scularlji debater li spusiră minduirle alor pisti debate pi teme ligate cu integratsia multietnică tu educatsia.
- **Āndreaptă shcurtu video cu partitsipantsă la odile ti lucrul creative** di sculia di mese "Arseni lovcov" cu ucazea 8 di martsu, dzua a muljariljei

1-Treninig ti trener ti ode di lucru creative ti dascalj di aleptile sculiur di Faza 3, tsi s-tsănu Scopia.

Forum teatru odă ti lucru cu dascalj-membri la SIT di sculiurle primare shi di mese di mamulte comune di tu Machedonie, tsi s-tsănu Scopia.

INFORMATOR

Cirshar 2014

DIRECT CU PIIE

tu cai sã zburashce ti amintaticlu di odile ti lucru creative. Videolu ira publicat pi aistu lincu: <https://www.youtube.com/watch?v=WuyZ7KiHGxA>.

- **Prezentate productile di tu sone di cercetarea a studiiljei** di partea a scularlor di sculia di mese "Dimitria Ciupovski" di Veles, Timlu di dzatse tinir cercetor adrat di reprezentnatsã di cafi unã cominitate etnicã cai iaste prezentã tu sculie li prezentarã bunile practichi cai inshirã di pracsã.
- **Activitãts sculare deadun shi evenmenti promotive tu bitisita** ti productile di activitãtsle anamisa di sculiurle partner ira urmate shi documentate di partea a timlui al PIIE. Storii di activitãtsle shi prezentatsiile ira publicate pi veb pagina al PIIE.
- **Evenmenti oftsiale ti tãljare lentã** ira organizate tu trei sculiur di comunile Vinitsa, Bitule shi Coceani ti ânsemnare cu suces bitisitãljei a protseslui di renovare.

Debatã publicã anamisa di SM "Tsvetan Dimov" di Cãsãbãlu Scopia shi SM "Yosip Broz Tito" di comuna Tsentar. Debata iaste parte di tsicluslu numat "Debate ti integratsie tu sculiurle". Evenmentul s-tsãnu tu scamnul a comunãljei Ceair.

ADRAREA A CAPATSITETILOR TI CONDUTSIREA A SCULIURLOR SHI A DASCALJLOR

- **Tsãnut forum ti intergartsie interetnicã tu educatsia** a facultetilor ti ânvitsãmentu tu Machedonie, cu scupo s-developeadzã contseptul ti integratsie interetnicã tu educatsia a facultetilor ti ânvitsãmentu.
- **Shapte shedintse regionale** ira organizate Coceani, Cavadartsi, Pãrleap, Gostivarlji, Ohãrda shi Scopia cu reprezentantsã di comunile, sculiurle primare shi di mese cai sãntu intrate tu Faza 3 di implementatsia a proectului cu scupo partitsipantsãlj ta s-cunoascã cu contseptul ti integratsie interetnicã tu educatsia shi su ânveatsã calea ti aghurghearea a activitãtslor ti proecti .
- **Adratã iaste revizie ti modulu basic** tu cai sãntu date activitãtsle ti pracsã shi video prezentatsia cu egzemplur ti practichi cu suctses ti nintarea a integratsiiljei interetnicã tu educatsia. Adaptã iaste shi sesie ti urmare a MSI shi ti activitãtsle pi nivel di sculie shi adrate sãntu alãcsir pi plan anual.
- **Odã ti lucru di unã dzuã cu master educator ti sustsãnire di mentor** tsãnutã cu scupo ta s-developeadzã shcerle a educatorlor ti mentorilje pisti practicare tehnnichi shi strateghii ti dare informatsii nãpoe ti activitãtsle deadun a scularlor di misiticate etnii.
- **Bitisitile treninzi a timurlor ti integratsie tu sculiurle** di tsicluslu treninzi di trei dzãle cu TUI di 183 di sculiur primare shi di mese intrate tu Faza 3 cu scupo ta s-cunoascã cu partitsipantsãlj cu contseptul ti IIE.
- **Tu colaborare cu timlu di inspector ti educatsie di stat ira adaptate instrumentile tu Manualu ti evaluatsie integralã** cu tsi iaste datã posibilitate ti implementare elementi di integratsia interetnicã cu instrumenti adecvate tsi s-utilizeadzã tu evaluatsia integralã.

FOTO A MESLUI

Ti prota oarã s-ânsemnã Memorandum ti partenrilje anamisa di sculiurle SP "Forina" la Gostivarlji shi SP "Nicola Carev" di Coceani tu chirolu di evenmentu oftsial tãljare lentã cu ucaze di bitiseara a protseslui di renovarea tu SP "Nicola Carev", di Coceani.

- **Odā ti lucru di dao dzāle** tsānūtā Struga ti trening a dascaljlor-trener ti aktivitāts deadun tu sportul shi ti arāzbunare ti/cu scularlji la cai loarā parte timur di dascalj di 10 sculiur primare multilingvale.
- **Patru andāmāsir di mentor ti sculiurle di Faza 2 ira tsānute** cu scupo sustsānire a sculiuror ti realizatsie cu sucstes shi urmare a aktivitātslor ti integrare interetnicā.
- **Andāmāsir di mentor cu reprezentnatsā a slujbilor di ecspertsā, Comiteturle a sculiuror shi consultantsāj a comunilor ti educatsie di pilot Faza shi Faza 2** tsānute cu scupo tas-is veadā bāgatile functsi anamisa di implementatile PIIE pi nivel local; ta s-amintā informatsie nāpoe ti statuslu a realizatsiljei a IIE s-defineadzā aktivitātsle printsipale ti aleaptile grupe.
- **Realizate sāntu aktivitāts deadun di sportu shi ti arāzbunare** la cai loarā parte 405 di scular shi 44 di dascalj di dao sculiur primare.
- **Prota andamase di mentor implemtatā** cu 182 di sculiur di Faza 3 cu scupo s-hibā asiguratā sustsānire di ecspertsā di TNE ti implementare a treninzilor ti diseminatsie pi nivel a sculiuror.
- **Trenig cu reprezentantsā a slujbilor di ecspertsā shi a comitetilor a sculiuror ti sculiurle di Faza 3** realizate cu optu grupe di reprezentantsā cu scupo ta s-cunoascā cu partitsipantsāj cu uvertiri, metodi shi aktivitāts ti implementatsie shi partitsipatsie active a pārintsājor tu integratsia interetnicā tu sculiurle shi ti contribut practic a comitetilor a sculiuror tu alācsirle ti IIE.
- **Contsteptul ti IIE ira bāgat tu programile ti egzamenile a facultetilor ti ānvitsāmentu,** malārdzā alācsir tu ira gbāgate tu tu optu programi ti ānvitsare, di cai tu patru programi ti ānvitsare ira bāgate alācsir madetale cu dats descriptori.

Activitāts di sportu shi ti arāzbunare cu scular di SP "Alia Avdovich" di h. Batintsi, comuna Studeniceani

Scular la evenmentu promotiv ti producti di aktivitātsle a tutulor scular deadun anamisa di SP "Brachea Ramiz i Hamid" di comuna Shuto Orizari, tu idghiu chiro shi nicuchir a evenmentului, shi SP "7-te Marsi" di comuna Ceair.

MODEL SCULIUR

- **Andāmāsir consultative cu SIT shi realizatorlji a aktivitātslor** tsānute tu cafi unā model sculie ti identificare a bunilor practichi tu realizatsia a aktivitātslor ti proectile. Prezentant ira shi model ti creare prezentatsie ti promotsie a proectului.
- **Andāmāsir consultative** tsānute cu timurle ti urmare a aktivitātslor ti proectile tu model sculiurle cu tsi ira adrate analizi ti agiundzerle cu focus pi aiste provocatsii ti cafi unā sculie aghorgha.
- **Organizate evenmenti promotive** ti aktivitātsle ti proectile a model sculiuror ti tute tsi s-lucra tu sculiurle tu protlu semester, dupu tsi cafi unā sculie avea cāti unā prezentare integratā.
- **Tsānut trenig di dao dzāle ti comiteturle a sculiuror** di tute model sculiur la cai loarā parte consultantsā di la BDE, responsabilj ti observare a aktivitātslor tu model sculiurle, cum shi reprezentantsā di partner organizatsia Sumnal cu scupo ta s-senzibilizeadzā membril di CC ti IIE aktivitātsle.
- **Andāmāsir ordinare ti sustsānire** realizate tu model sculiurle di partea a timlui di PIIE cu focus pi observare a aktivitātslor, adrare mabun aspectu ti agiundzeare integratsie interetnicā shi adrare plan ti evenmenti promotive ti tu bitisita cu productile di aktivitātsle di proectul.

- **Trening ti bāgare a pārintsālōr tu aktivitātsle a sculiurōr** organizate cu pārintsālōj di shase model sculiur cu scupo ta s-cunoascā cu contseptul ti sculie idealā di aspectu di integratsiei interetnicā dupu tsi ira adrate shi planur actsiōne concrete.
- **Pilotate optu ode ti lucru ti aprucehare limbā** tu SP "Petar Zdravcovschi PENCO" di Scopia, dupu patru ode ti lucru ti dao adrate grupe di cāti 20 di scular cai ānveatsā pi limba educatīvā machedoneascā shi arbinisheascā.
- **Trening ti pārintsā di dao dzāle ti sculare conschintsa di lipsitura ti ānvitsare a limbāljei a vitsinjlōr** tsānutā cu pārintsālōj di tute model sculiur primare cu spupo s-da posibilitate ti cunushceare a strategiilōr diferente ti ānvitsare s limbāljei a "vitsinlūi" cum shi cunushceare a bariērilōr cai bagā āmbodiū pi atsea.
- **Dao treninzi cu membrilj a SIT di model sculiurle** tsānute cu SIT-ul di tute model sculiur primare shi di mese cu scupo s-adarā shi cohezie colectivā shi colaborare anamisa di membrilj a SIT-ul cu cafi unā sculie.
- **Dao treninzi ti productsie contsānir multimediale pi internet tu contecstu di integratsia interetnicā tu educatsia** tsānute cu scupo ta s-asiguredzā tehnicu shi shceare ti creare contsānir multimediale pi internet ti realizatorlji a aktivitātslōr di tu model sculiurle.

- **Organizate patru piesi tu model sculiurle** cu ucazea 7-te di martsu, Dzua a dascalui Arbinēs shi 8 di martsu, Dzua a muljariljei la cai ira realizate prezentatsii integrate di partea a scularlōr di diferente limbe ti ānviatsare.
- **Activitāts realizate cu initsiatīvā a pārintsālōr**, tu SP "Bratstvo Edinstvo" di Ohārda- sārbbāturisire la Letnic, tu SP "Sande Shteriovski" di Chiceova- adrare lucre mushate di carte cu ucaze di dzua a primuveariljei, tu SME "Gostivar", turnir di sportu tu njic fudbal shi multe alte aktivitāts.
- **Odile ti lucru cu SIT-le di model sculiurle di partner** tsānute cu scupo s-developeadzā strateghia ti realizare ti manclo a aktivitātslōr ti proiectile, cum shi videare a efectilōr di aktivitātsle ti proiectile.
- **Trei evenmenti promotive tu model sculiurle** tsānute Cumanova, Ohārda, Gostivarlji, la cai s-promovarā aktivitātsle shi productile pi shtadandur la pānāghir, cu proectsie contsānir multimediale di tute loate aktivitāts tu sculiurle āncadru di PIIE shi prezentatsie a timurlōr integrate cu aleapre prezentār culturale shi ti arāzbunare. La evenmentile loarā parte mare numir di dascalj, scular, pārintsā, cum shi reprezentantsā di insitutsiile locale ti educatsie.
- **Realizata autoevaluatsie ti model sculiurle di partner** du Cumanova cu 60 di scular, 30 di pārintsā shi tuts dascalj ca āntribats dupu tsi rezultatile ira lucrute di timlu a PIIE shi ira prezentate la andamase di lucru.

Pilotare ode ti lucru ti aprucehare limbā cu scular di prota clasā di SP "Petar Zdravcovschi Penco" di Scopia

Pilotare ode ti lucru ti aprucehare limbā cu scular di prota clasā di SP "Petar Zdravcovschi Penco" di Scopia

STIMUL TI SCULIURLE

- **Apel ti aplicatsie** dat la 138 di sculiur primare shi di mese di 30 di comune cai au āndreptu s-da aplicatsie ti alidzeare 10 nale sculiur tu activitātsle ti Componenta 4 ti 2014.
- **Aleapte trei model sculiur cai va s-intrā tu Componentā 4 tu 2014** pisti definare a criteriumilor ti pi rang-lista di model sculiur dupu tsi ira notate shase model sculiur shi ira adusā detsizie ta s-intrā SP "Bratstvo Edinstvo" di Ohārda; SP "Sande Shteriovshi" di Chicova shi SME "Gostivar" di Gostivarlji, ca aleapte cu naima analā notā
- **Aleapte 10 sculiur cai va s-intrā tu activitātsle di Faza 3 di Componenta 4** di 99 di aplicatsii la sculiurle (apandase 70%). Di partea a grupāljei di lucru cu adrare sumā a rezultatilor iaste vinitā pānā di naima bunā sculie pi rang-lista.

Aleapte sculiur tu Componenta 4 - Faza 3

1	Pelagonia	Pārleap	Topolceani	SP	Crume Volnaroschi
2	Scopia	Chisela voda	Dracevo	SP	Cuzman Shapcarev
3	Polog	Gostivar	Ceaille	SP	Ceaila
4	Pelagonia	Crivogashtani	Obrshani	SP	Ionce Smugreschi
5	Scopia	Gheorce Petrov	Scopia	SP	Gheorce Petrov
6	Scopia	Ilinden	Ilinden	SP	Gotse Delcev
7	Pelagonia	Crushuva	Crushuva	SP	Naum. N. Borce
8	Notdatlu	Bogdantsi	Bogdantsi	SP	Bogdantsi
9	Polog	Vrapcishte	Vrapcishte	SP	Vrapcishte (Cede Filiposchi)
10	Notascāpitatlu	Debar	Dolno Cosovrasti	SP	Riste Risteschi

- **Adratile timur ti renovare a sculiuror (TRS)** tu 10 sculiur di Faza 3 shi tu trei model sculiur shi adrate adunar ti aghurghitā.
- **Treninzi ti TRS ti avigljearea a sculiuror** ira tsānute tu tute 13 di sculiur di Faza 3 cu Focus pi identificatsia a lipsituror ti renovare, definare a prioritetilor shi āndridzeare aplicatsie ti renovare.
- **Treninzi ti TRS ti avigljearea a sculiuror** ira tsānute tu idghile sculiur cu focus pi āndridzearea a planuror anuale shi bugetile ti avigljearea a sculiuror shi adunare aghorghhea pradz.
- **Adratā iaste aprucehare tehnicā a SP "Nicola Carev" di comuna Coceani** a activitātsle ti adrare tu intrata printsipalā tu obiectul a sculiiljei tu SP "Nicola Carev" di comuna Coceani sāntu finansate di MESH/OKI.
- **Āndreptu plan deadun ti apurare a naturāljei** di activitātsle ti renovare a sculiiljei cai poate s-aibā potentsialā influentsā negativā. Planlu iaste dat shi confirmat di USAID. Activitātsle ti renovare tu sculiurle sāntu intrate tu Componenta 4 tu anlu 2014 a va s-ducā dupu aistu plan ti apurare a loclui ti bānare.
- **Aplicatsii ti renovare a proectului cu prioret** sāntu āndreapte shi date di 13 di sculiur di Faza 3.

- **Memorandumi ti colaboratsie** sāntu ānsemnate celnitslji a comunilor shi directorlji a sculiuror ti renovare optu sculiur di Faza 3 cu cai tute intrate pārtsā loarā activitāts tu protseslu di renovare:
- **Au inshitā tenderi publitsi ti alidzeare naima bun constructor** ti activitātsle ti renovare optu sculiur, a ti trei tenderi ira organizatā disfātseare publicā a ofertilor.

Ansemnare Memorandum ti colaborare ti priloure a obligatsiilor ti adrare a proectului ti renovare a SP "Gheorce Petrov", Scopia.

Li ashiptām pārmitile, evenmentile shi nalile avoastre...

Adrats contactu cu noi shi āmpārtsāts pi adresa: ul. Kozle 1-b, 1000 Scopie, info@mcgo.org.mk

INFORMATOR

Cirshar 2014

DIRECT CU PIIE

6

Trening ti tinjiseera a obiectilor a sculiilor la cai loarā parte reprezentantsā di SP "Sande Shteriovshi" di Chiciova, SP "Bratstvo Edinstvo" di Ohārda shi "Riste Ristevschi" di D.Cosovrasti.

Ofisialā Tāljare lentā cu cai s-ānsemnā bitiseera a protseslui di renovare tu sculia primārā "Gheorghi Sugarev" dio Bitule.

DISI SHCITS CĀ

Facebook pagina al USAID Machedonia |deadun cu Pachistan, Nepal shi Yordan sāntu stati cu naimamultu vizitor.

Tu momentul avem 16000 di "laicuri".

Continuats s-u vizitats Facebook pagina al USAID Machedonia shi

Proectul al USAID ti integrare interetnicā tu educatsia iaste implementat tu partnerilje di shapte organizatsii locale: tsentru ti āndrepturle a omlui shi āndridzeera a conflictilor, Ljoia, Sumnal, Multimedia, Cariera a mea, Instiut machedonescu ti mediumi shi Forumlu ti educatsie a tinirlor.

INFORMATSII SHI URNIMII DI UFELE

Veb-pagina anoastrā
www.pmio.mk

vā da ofertā di informatsii ānligāturā cu Proectul al USAID ti integratsie interetnicā tu educatsia-evenementi, storii shi posibilītāts diferite, āndreapte shi possibile di timlu a proectului shi colaboratorlji anoshci.

Vā cljimām s-u vizitats!

Noi shi aclo him prezentsā cu anoastre storii cu suctses!

TSIVA TSI IASTE NIOBLIGATOAR DI PMIO

Cu ucazea 8 di martsu Magdalena shi Artiana, scular cai ira parte di odile ti lucru creative tu sculia di mese Arseni Yovcov, zburāscu ti uspitsālja cai s-adrā anamisa di nāsh tu chirolu di odile ti lucru.

Informatsiile date tu aistu informatory nu sāntu ofisiale a Guvernului a SUA shi nu li prezenteadzā viderle shi minduirle a Aghentsiiljei a SUA ti developare internatsionalā icā a Guvernului s SUA.